

6. CSS

1

Zoznamy, selektory (3), tabuľky, rozmery

Obsah

2

- Zoznamy
- Selektor triedy
- Tabuľky
- Selektor ID
- Selektory a pseudotriedy
- Rozmery

Zoznamy

3

vlastnosť	hodnoty	popis
list-style-type	none disc circle square decimal lower-roman upper-roman lower-alpha upper-alpha ...	typ zoznamu (odrážka, číslo)
list-style-image	none <i>url</i>	obrázok (zo súboru) ako odrážka
list-style-position	inside outside	umiestnenie textu vzhľadom k odrážke

Zoznamy – ukážka

4

- Zmeníme zoznam akcií – zmeníme štýl odrážok na náš vlastný obrázok **odrazka.gif**.
- **list-style-image: url('obrazky/odrazka.gif');**

Akcie na tento týždeň:

- ◆ Grécko - ostrov Kos: Hotel Cosmopolitan **, dĺžka zájazdu: 11 dní, strava: raňajky, cena: **464.38 €**
- ◆ Pre rodiny (2+2) zľava **20%**

Selektor triedy (1)

5

- Ako definovať a nastaviť štýl pre rôzne objekty rovnakého/rôzneho typu (pri možných viacnásobných výskytoch)?
Např. riadky tabuľky, niektoré bunky v tabuľke?
- Vytvoríme triedy CSS pomocou tzv. **selektora triedy**.
- Triedy priradujeme elementom cez atribút **class**.
- Atribút **class** môžeme definovať ľubovoľnému elementu.
- V definícii CSS **meno triedy uvádzame s bodkou pred menom triedy**.

Selektor triedy (2)

6

- **Všeobecný** – môžeme priradiť ľubovoľným elementom. Používame vtedy, ak nevieme akému elementu priradíme daný štýl.
- **Pre elementy** – môžeme priradiť len konkrétnemu elementu (pre ktorý je trieda definovaná). Pri definovaní triedy musí byť meno elementu uvedené pred menom triedy (bez medzery).

Všeobecné triedy

7

- Definícia triedy kaskádového štýlu:
.zvyrazni {
font-size: 1.2em;
color: #FF0000;
}
- V html kóde zapíšeme:
<li class="zvyrazni">Text
- Ale môžeme zapísať (bude fungovať) aj:
****Text

Triedy pre elementy

- Dá sa použiť, resp. bude fungovať, len v elemente, pre ktorý bola trieda definovaná. V inom type elementu nebude fungovať.
- Definícia takejto triedy v CSS vyzerá nasledovne:
nazov_elementu.nazov_triedy,
napr. **tr.farba1**, **p.dolezite...**

Triedy pre elementy – ukážka

- Odlíšime párne riadky tabuľky od nepárnych v ponuke zájazdov
- Definícia triedy kaskádového štýlu:
tr.farba1 {
background-color: #CADBFF;
}
- V html kóde zapíšeme:
<tr class="farba1">Text</tr>
- Ale **NEBUDE fungovať**:
<li class="farba1">Text

Tabuľky

10

vlastnosť	hodnoty	popis, význam
border-collapse	collapse separate	definuje správanie orámovania tabuľky (splývajúce, oddelené)
border-spacing	length length length	Určuje vzdialenosť medzi orámovaním susedných buniek. Prvá hodnota určuje vzdialenosť v horizontálnom a druhá vo vertikálnom smere. Ak je zadaná len jedna hodnota, je použitá pre oba smery.
caption-side	top bottom	Určuje polohu legendy vzhľadom k tabuľke. Nefunguje v starších verziách IE, Opera.
empty-cells	show hide	určuje, či sa bunky s neviditeľným obsahom majú zobrazit'/skryť (platí len v prípade oddeleného orámovania)

Tabuľky – príklady

11

- Dočasná stránka Kontakt – viackrát tabuľka pracovníkov s rôznymi nastaveniami (na porovnanie)
- **tab1** – v HTML `border="1"`, v CSS **border-collapse: collapse**
- **tab2** – v HTML `border="1"`, v CSS **border-collapse: separate**
- **tab3** – v HTML nastavený okraj **border="1"**, resp. bez atribútu `border` (len pomocou CSS)
- **tab4** – pre tabuľku rovnaké nastavenia ako pre triedu **tab3**, ale pribudli nastavenia pre bunky (`th`, `td`).

Tabuľky

- Všetky uvedené vlastnosti fungujú v nových verziách prehliadačov, v starších si ich treba overiť.
- Pri nastavení **border-collapse: collapse** je zbytočné nastavovať **border-spacing**.
- Pozor pri definovaní okrajov tabuľky, resp. buniek: nestačí definovať okraj len pre tabuľku (element **table**), musí sa definovať aj pre jednotlivé bunky (elementy **th**, **td**).

Pomenovanie elementov

13

- Ľubovoľný prvok stránky môžeme pomenovať pomocou atribútu **id** (pri ľubovoľnom elemente).
- Napr. `<div id="reklama">`, `<p id="navigacia">`, `<td id="pata">` ...
- **Hodnoty atribútov **id** musia byť jedinečné v rámci celej stránky.**
- Ak by 2 elementy mali rovnaký atribút **id**, HTML validátor vypíše chybu.

Selektor ID

- Selektor ID sa používa v kaskádových štýloch pre prvky, ktoré sa budú na stránke nachádzať **len raz**, napr. hlavička, navigácia, reklama, pätička atď. (ak ich nevieme inak identifikovať).
- Vzťahuje sa len na prvky dokumentu, ktoré majú atribút **id** zhodný s **názvom selektoru**.
- Selektor ID obsahuje znak **#**, za ktorým je **názov atribútu id**. Napríklad **#reklama**:

```
#reklama {  
  text-align: center;  
  padding: 1em;  
}
```

Kedy používať selektor ID, resp. selektor triedy

15

- Nie je vhodné, ak používame len selektor triedy.
- Pri jedinom možnom použití štýlu na stránke používame selektor ID (v HTML kóde používame **atribút id**).
- Pri potenciálne viacnásobnom použití štýlu používame selektor triedy (v HTML kóde používame **atribút class**).

Kombinovanie selektorov a pseudotried

16

- Selektory (ID, tried, elementov) a pseudotriedy môžeme vzájomne kombinovať.
- Pri definíciách nesmú byť žiadne medzery.
- Napr.:
 - #pata:hover
 - p.mojatrieda:hover
 - p:hover
 - .mojatrieda:hover

Selektory – zhrnutie

17

- **Selektory elementov** – pre všetky výskyty konkrétneho elementu
a { color: #003399; }
- **Selektory ID** – pre prvok pomenovaný pomocou atribútu **id** (na jednej stránke ho môžeme použiť iba raz)
#reklama { background-color: #003399; }
- **Selektory všeobecných tried** – pre rôzne prvky s atribútom **class** (môžu byť na jednej stránke použité viackrát)
.zvyrazni { color: #FF0000; }
- **Selektory tried pre elementy** – pre konkrétny element s atribútom **class** (môžu byť na jednej stránke použité viackrát)
tr.farba1 {background-color: #CADBFF; }

Rozmery

vlastnosť	hodnoty	popis, význam
height	auto length %	definuje výšku prvku
overflow	visible hidden scroll auto	Definuje správanie presahujúceho obsahu. Hodnoty: môže presahovať orezaný a neviditeľný orezaný s posúvačmi auto – závisí od prehliadača
line-height	normal number length %	Definuje vzdialenosť medzi riadkami v blokovom elemente. Ak použijeme hodnotu number , tak výsledná výška riadka je number * výška písma .
width	auto length %	definuje šírku prvku

Rozmery – príklady

19

- Pre TWD tour: nastavíme výšku hlavičky (podľa loga), šírku tabuliek v hlavnej časti:

```
header {  
    height: 80px;  
}  
section table {  
    width: 90%;  
}
```

Overflow – príklady

20

- Ukážka správania sa obsahu odsekov s pevnou veľkosťou
- V ukážke máme 3 odseky s rôznym správaním vlastnosti overflow:
 - `<p class="overflow1">` - vlastnosť overflow nenastavená
 - `<p class="overflow2">` - nastavenie **overflow: hidden**; prehliadač oreže text mimo boxu a nedovolí ho nijakým spôsobom získať, resp. pozrieť
 - `<p class="overflow3">` - nastavenie **overflow: scroll**; prehliadač oreže text mimo boxu, ale dovoľí ho čítať, resp. pozerat'

Najbližšia prednáška a cvičenia

21

- Prednáška 30.10 – **nie je** (v systéme Moodle bude zverejnený materiál pre samoštúdium na tému *Zásady a odporúčania pri tvorbe webových stránok*)
- Cvičenia 1.11 – **nie sú** (Sviatok všetkých svätých)

Ďakujem za pozornosť 😊

22

Priestor na vaše otázky